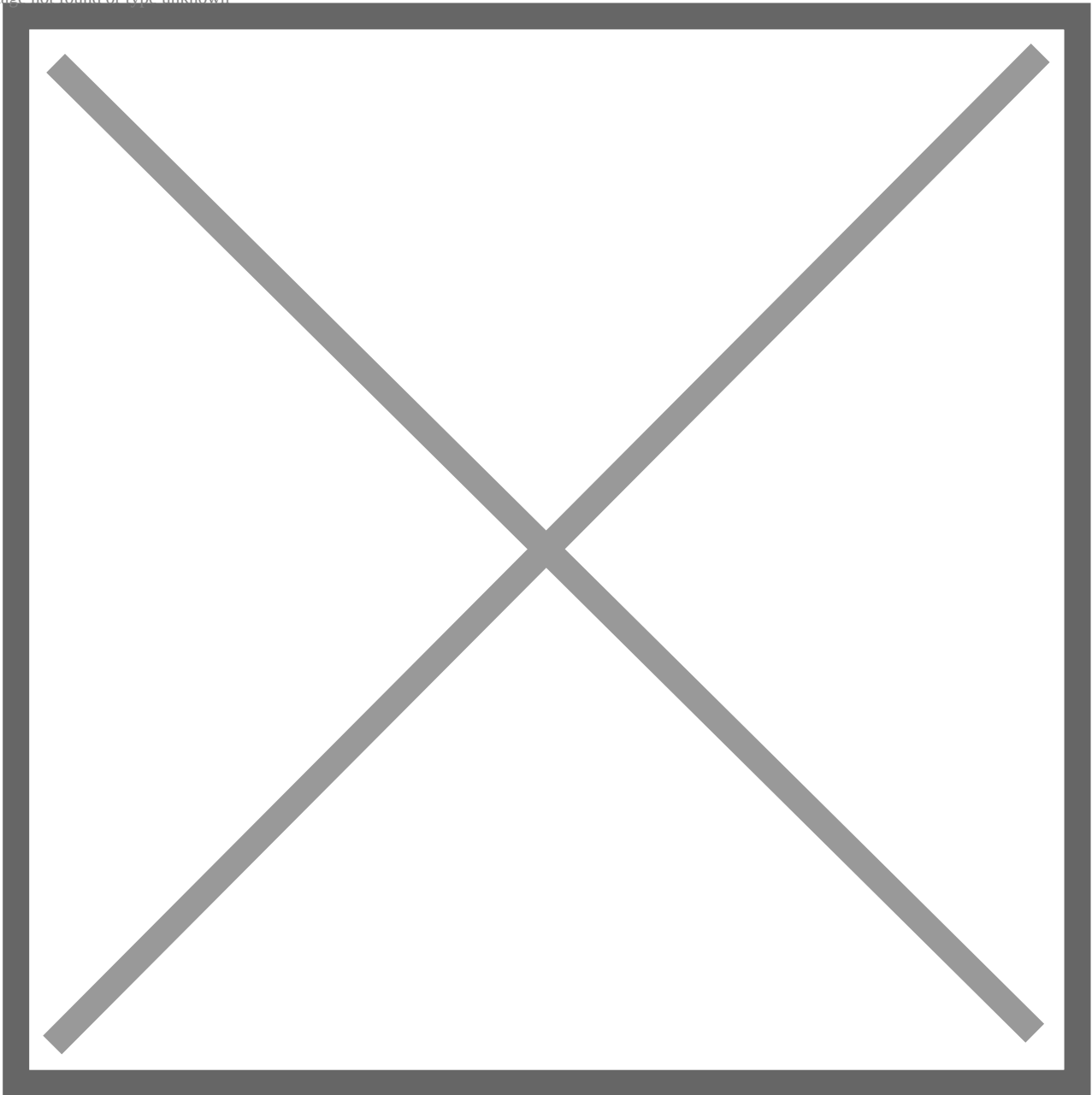

Οι Βυζαντινοί ιστοριογράφοι για την καταγωγή και εξάπλωση των Οθωμανών (Σοφία Καυκοπούλου, υπ. δρ Θεολογίας-Μουσικός)

/ [Πεμπτουσία](#)

Οι Βυζαντινοί ιστοριογράφοι με αρχαίζουσα ορολογία, αποκαλούσαν τούς Τούρκους (Οθωμανούς και Σελτζούκους), με τον φυλετικό χαρακτηρισμό «Πέρσες». Ακόμη, μερικές φορές χρησιμοποιούσαν τον όρο «Αχαιμενίδες» [67]. Ο Κριτόβουλος μας δίνει την αντίληψη που επικρατούσε τον 15ο αι., σύμφωνα με την οποία οι Τούρκοι θεωρήθηκαν απόγονοι των Τρώων (Turci = Teucrici), οι οποίοι μάλιστα εκδικήθηκαν την προ αιώνων άλωση τής Τροίας, προβάλλοντας το μοτίβο τής αμοιβαίας αντεκδίκησης Ασίας και Ευρώπης [68]. Ο Λαόνικος Χαλκοκονδύλης, παρομοιάζει την συμφορά που βρήκε την Κωνσταντινούπολη με την καταστροφή τής Τροίας, τονίζοντας πως οι βάρβαροι Οθωμανοί τιμώρησαν τούς Έλληνες για εκείνο το γεγονός [69].

Ο Σφραντζής, εκφράζει στο έργο του όλα τα άσχημα συναισθήματα που τού προκαλούν οι Οθωμανοί, καθώς εξ αιτίας τους υπέφερε τόσο ο ίδιος όσο και η οικογένειά του, δολοφονήθηκε μάλιστα ο υιός του από αυτούς. Περιγράφει την ωμή και βάρβαρη συμπεριφορά τους. Ο Δούκας θεωρεί ότι η υποχώρηση των Οθωμανών σε κατώτερα ένστικτα –ιδιαιτέρως έναντι των χριστιανών-, είναι τα επίχειρα των αμαρτιών εκείνων και η δικαία τού Θεού αμοιβή [70]. Ο ίδιος ιστοριογράφος, περιγράφει με αρκετή λεπτομέρεια και τις εσωτερικές αντιπαλότητες μεταξύ των Οθωμανών, με κύριο σημείο τριβής την απόκτηση τής εξουσίας, ανάμεσα σε συγγενικά πρόσωπα [71].

Από τους τέσσερις χρονικογράφους που μελετούμε στην παρούσα εργασία, ο

Λαόνικος Χαλκοκονδύλης είναι αυτός που ασχολήθηκε περισσότερο με την ιστορία και εξάπλωση των Οθωμανών. Χωρίς ίχνος καχυποψίας, παρουσιάζει τον εχθρό που άλωσε την Βυζαντινή Αυτοκρατορία το 1453, με όσο το δυνατόν μεγαλύτερη επιστημονική εγκυρότητα. Περιγράφει την πολιτική, στρατιωτική και θρησκευτική τους οργάνωση [72], όπως επίσης και τα ήθη και έθιμά τους, λεπτομερώς [73]. Ο Χαλκοκονδύλης χαρακτηρίζεται από ευρύτητα πνεύματος απέναντι σε θεολογικά και εθνολογικά ζητήματα [74]. Και ο Δούκας όμως δίνει στοιχεία τής παραδόσεως των Τούρκων, όπως ήταν η τακτική τής αδελφοκτονίας, που ακολουθείτο κατά κανόνα ανάμεσα στους διαδόχους τής εξουσίας των Οθωμανών [75]• -ακόμη και τα βρέφη δεν ξεφεύγουν από τη μοίρα τους όταν υπάρχει φόβος μεγαλώνοντας να διεκδικήσουν τον θρόνο- ή η κληρονομική διαδοχή τής εξουσίας με μόνο κριτήριο την καταγωγή από τον γενάρχη τους, Οθμάν ή Οσμάν. [76] Παρατηρείται λοιπόν κάποια τυφλή υποταγή στην παράδοση και απόλυτος σεβασμός στο πρόσωπο του σουλτάνου. Άλλη βάρβαρη συνήθεια των Οθωμανών, λέγεται από τον Δούκα, πως ήσαν και οι στασιάζσεις κατά τις μεταβατικές περιόδους, ανάμεσα στον θάνατο ενός σουλτάνου και την αναγόρευση νέου [77].

[Διαβάστε ολόκληρη τη μελέτη εδώ](#)

Παραπομπές:

- 67. Ένα από τα δύο βασιλικά γένη των Περσών. Εκτός από τους Αχαιμενίδες, το άλλο ήσαν οι Περσείδες.**
- 68. Κριτόβουλος, *Ιστορία*, σ. 555. Πρβλ. Ηρόδοτος, *Ιστορίαι*, Α', 1-4 & Αρριανός, *Αλεξάνδρου Ανάβασις*, Α' 17-29 & Β' 4,8.**
- 69. Χαλκοκονδύλης, *Άλωσις*, σ. 91.**
- 70. Δούκας, *Ιστορία*, σ. 155, 441.**
- 71. Όπ. π., σ. 191-213, 219-221, 231-261, 273-281, 305-323, 337-359, 377-383.**
- 72. Χαλκοκονδύλης, *Αποδείξεις Ιστοριών*, Β', Ι, σ. 51-52 & ΙΙΙ, σ. 152.**
- 73. Χαλκοκονδύλης, *Άλωσις*, σ. 40-41.**
- 74. Όπ. π., σ. 42.**
- 75. Δούκας, *Ιστορία*, σ. 271.**
- 76. Όπ. π., σ. 283.**
- 77. Όπ. π., σ. 439.**